

Programma 1. Sociaal, welzijn en educatie

Programma 1. Sociaal, welzijn en educatie

We kennen in Hendrik-Ido-Ambacht een goed voorzieningenniveau op het gebied van welzijn, onderwijs, zorg, sport en recreatie. Voor onze inwoners zijn er ruime mogelijkheden tot ontmoeting, ontwikkeling, ontspanning en ondersteuning. Dit willen we op peil houden met betaalbare en bereikbare voorzieningen voor jong en oud. Door de toegenomen verantwoordelijkheid op het sociale domein werken wij actief aan de versterking van de bereikbaarheid en effectiviteit van deze voorzieningen. Hierbij zoeken we de balans met een gezond financieel beleid.

Actualiteiten en acties

Actualiteiten

Wat hebben we bereikt?

Actualiteiten programma 1 (B2017)

■ Kwaliteit

Van transitie naar transformatie

In de afgelopen jaren hebben we ingezet op het realiseren van een stevig zorg- en ondersteuningsaanbod voor inwoners die hieraan behoefte hebben. Om de gedecentraliseerde taken goed te organiseren hebben we de maatwerkvoorzieningen Wmo en de inkoop en uitvoering tweedelijnsaanbod jeugd regionaal belegd. Op lokaal niveau hebben we het sociaal wijkteam en het brede jeugdteam ingericht voor de algemene voorzieningen Wmo, informatie en ondersteuning, de ambulante jeugdhulp en de toegang tot de zorgmarkt. Deze teams verzorgen dit aanbod in nauwe samenwerking met lokale organisaties, onderwijs, huisartsen, kerken, politie, vrijwilligers, etc.

In 2017 is deze opzet verder verstevigd en zijn initiatieven ontwikkeld om lokaal invulling te geven aan de transformatie in het sociale domein. In de eerste plaats gebeurde dit door lokaal te investeren in het sociaal wijkteam en in het jeugdteam. Een voorbeeld van transformatie in de lokale jeugdhulp was de verbreding van het preventieve aanbod, zoals het uitbreiden van activiteiten voor kinderen van 12-16 jaar en het stimuleren van sportaanbod voor een specifieke doelgroep. De gemeenteraad heeft hiervoor de lokale impuls jeugdhulp vastgesteld.

Daarnaast hebben we in 2017 stappen gezet om het netwerk rond ondersteuning en zorg nog beter in beeld te brengen door te starten met de ontwikkeling van een sociale kaart.

Maatschappelijke participatie statushouders

In 2017 hebben we een lokaal aanbod ontwikkeld om statushouders welkom te heten in onze gemeente. Om hen wegwijs te maken, te stimuleren in hun Nederlandse taalvaardigheid, zo spoedig mogelijk werk of een dagbesteding te vinden en op die manier een succesvolle integratie mogelijk te maken. Hierin hebben we verbindingen gelegd met lokale en regionale organisaties, het onderwijs en vrijwilligers. Het sociaal wijkteam heeft in de begeleiding van statushouders een centrale rol gekregen.

De gemeentelijke taakstelling voor de huisvesting van statushouders is in omvang substantieel teruggebracht.

Dementievriendelijke gemeente

In 2017 is het activiteitenplan vastgesteld om de ontwikkeling tot dementievriendelijke gemeente verder vorm te geven. In de uitvoering van dit plan kwamen de volgende thema's aan de orde: ketenzorg dementie, versterking van de positie van inwoners met de diagnose dementie, versterking van de positie en ontlasten van mantelzorgers, participatie van inwoners met diagnose dementie en verbreding van kennis in de samenleving over dementie.

Aanpak van personen met verward gedrag

De afgelopen jaren is de maatschappelijke aandacht voor personen met verward gedrag om verschillende redenen toegenomen. Incidenten met personen met verward gedrag kunnen een forse invloed hebben op verwanten en burens, of op de samenleving als geheel. In 2017 is een bestuursopdracht en een ontwikkelagenda vastgesteld door de colleges in de regio Zuid-Holland Zuid om een goed sluitende aanpak te ontwikkelen voor de ondersteuning van mensen met verward gedrag.

Het aantal meldingen in Hendrik-Ido-Ambacht lijkt - ten opzichte van de overige Drechtstedengemeenten- mee te vallen, mede door de aanwezigheid van de GGZ-medewerker in het Sociaal Wijkteam en de samenwerking met de netwerkpartners zoals huisartsen, corporaties, politie en hulpverlening.

Actualiteiten en acties

Acties

Wat hebben we bereikt?

Cultuureducatie

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Kwaliteit

Na het faillissement van ToBe is de relatie met ToBe beëindigd. In 2017 is de financiële afwikkeling afgerond.

Voor cultuureducatie is gekozen voor samenwerking met de lokale partners. De coördinatie van de activiteiten wordt verzorgd door Hi5Ambacht. Onder regie van Hi5Ambacht worden met veelal lokale aanbieders cultuureducatie en muzieklessen verzorgd zowel binnenschools als buitenschools.

Vanuit de regeling Cultuur met Kwaliteit is een landelijke subsidie toegekend voor de uitvoering van een plan van aanpak. In dit plan van aanpak worden o.m. scholen in de gelegenheid gesteld om intern cultuurcoördinatoren op te leiden.

Dagbesteding

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

Op het nieuwe Jeugdspeelpark (JSP) gaan de zorgaanbieders Syndion, Happy Move, Horses & Co en De Blijde Borgh aan de slag met verschillende vormen van dagbesteding en dagopvang. Dit gebeurt nadat de bouw van het zorggebouw op het park is afgerond. De opening van het JSP was gepland in 2017, maar de opening vindt nu plaats voor de zomer van 2018.

Drechtwerk

Portefeuillehouder: Flach André

Kwaliteit

Door de invoering van de Participatiewet heeft Drechtwerk in 2014 een nieuwe koers heeft ingezet. Deze transitiestrategie houdt in dat de Besloten Vennootschappen (BV) van Drechtwerk zo veel mogelijk in de markt worden gezet of worden afgebouwd. De instroom in de Wet Sociale Werkvoorziening is gestopt en daarmee ook de instroom van WSW'ers. Eind 2017 heeft Drechtwerk nog 1.133 SW-medewerkers in dienst waarvan 39 uit Hendrik-Ido-Ambacht. Drechtwerk stimuleert dat zo veel mogelijk medewerkers in reguliere bedrijven en sociale ondernemingen worden geplaatst.

Resultaten 2017

De eerste burap 2017 van Drechtwerk liet een negatieve bijstelling van het jaarresultaat zien. Het slechtere resultaat wordt onder andere veroorzaakt door een lagere Rijkssubsidie (naar aanleiding van de meicirculaire) en een lagere gemiddelde uitstroom van SW-medewerkers. Dit is een structureel effect dat ook komende jaren doorwerkt. Ook is in 2017 sprake de omzet uit detacheringen lager. Gelet op deze negatieve ontwikkelingen heeft het Algemeen Bestuur (AB) besloten tot een extra gemeentelijke bijdrage van € 1,63 miljoen. Voor Hendrik-Ido-Ambacht betekent dit een extra last van € 56.000.

Transitiestrategie

Het AB heeft in juli 2017 de voortgang van de transitiestrategie van Drechtwerk besproken en daaraan gerelateerd ook de ontwikkelingen in het participatiebeleid. Daarbij is het bestuur tot de conclusie gekomen dat de ingezette strategie, het min of meer opheffen van de organisatie, moet worden herijkt binnen de uitgangspunten die de Drechtraad eind 2014 heeft vastgesteld. Vanuit dat perspectief heeft het bestuur besloten de onderzoekstrajecten voor de verzelfstandiging van DrechtstedenActief (DSA) en DrechtwerkGroen te stoppen. Ook blijven de resterende aandelen van FrisFacilitair in eigendom. In de tweede helft van het jaar heeft de directie de visie, missie en strategie van Drechtwerk geactualiseerd, met als doel de prestaties te verbeteren. Dat heeft geleid tot een strategieplan dat in oktober aan het AB is gepresenteerd. In de daarop volgende maanden is gestart met de implementatie van dit plan. Onder andere wordt samen met de Sociale Dienst Drechtsteden een Besloten Vennootschap ingericht, die tot doel heeft zowel SW'ers als mensen uit de bijstand te detacheren. In 2017 zijn de voorbereidingen voor deze BV getroffen. De vennootschap gaat in 2018 van start.

Inkomensondersteuning

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

Voorzichtige daling van het bestand

Sinds de zomer van 2017 vertaalt het herstel van de economie zich in een voorzichtige daling van het aantal bijstandsgerechtigden in de Drechtsteden. Dankzij de aantrekkende economie neemt het aantal vacatures toe. Tegelijkertijd is de tendens dat het steeds moeilijker wordt om een goede match te maken tussen de uitkeringsgerechtigde en de vacature.

De SDD zet een breed instrumentarium in om het aantal bijstandsgerechtigden niet verder op te laten lopen. Zo wordt ingezet op preventie, bijvoorbeeld door schoolverlaters actief te ondersteunen. Daarnaast wordt op verschillende manieren de uitstroom naar werk gestimuleerd. Omdat statushouders over het algemeen een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben, is de SDD in 2017 gestart met de Impuls Statushouders, wat de integratie en participatie van statushouders moet versnellen. Deze impuls loopt nog door in 2018.

In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden weergegeven voor de periode 2014 tot 1 januari 2018. Vanaf 1 januari 2017 vertoont de ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden in de Drechtsteden een dalende trend. Het aantal ontwikkelt zich gunstiger dan het aantal waarmee de SDD in de geactualiseerde begroting 2017 rekende. De daling van het bijstandsvolume is landelijk gezien uitzonderlijk. De meeste gemeenten kennen nog een stijgend volume in 2017.

Aantal uitkeringsgerechtigden	1-jan-14	1 jan 15	1 jan 16	1 jul 16	1-jan-17	1 jul 17	1 jan 18
Regio DS	5.463	6.053	6.293	6.639	6.670	6.645	6537
HIA	242	270	290	295	315	322	321

Daling van het financieel tekort

De daling van het aantal bijstandsgerechtigden vertaalt zich uiteraard ook naar een financieel voordeel. Bij de eerste bestuursrapportage van de GR Drechtsteden was een kort op de bijstandsuitkeringen van € 11,4 miljoen opgenomen. Het verwachte tekort daalt in de tweede bestuursrapportage naar € 9,5 miljoen. Het geprognosticeerde tekort daalt dus met € 1,9 miljoen.

Via de zogenaamde Vangnetuitkering biedt het Rijk financiële compensatie aan gemeenten bij grote tekorten op het budget Inkomensondersteuning. In 2017 hebben wij een aanvraag voor de Vangnetregeling ingediend voor boekjaar 2016. Deze aanvraag is door het Rijk toegekend.

Jeugdhulp

Portefeuillehouder: Die Steven, van

■ **Kwaliteit**

In Hendrik-Ido-Ambacht wordt hulp en ondersteuning aan jeugd en gezin verzorgd vanuit een breed Jeugdteam. Het Jeugdteam biedt advies, hulp en ondersteuning en verzorgt de toegang tot specialistische zorg. Het Jeugdteam werkt nauw samen met lokale voorzieningen als het Sociaal Wijkteam, onderwijs, voorschoolse voorzieningen, huisartsen, jongerenwerk en Hi5Ambacht. Hierdoor wordt de integraliteit van het hulp- en ondersteuningsaanbod maximaal bevorderd.

In 2017 is de triage binnen het jeugdteam versterkt, waarbij jeugdprofessionals, de jeugdarts en GZ-psycholoog intensief samenwerken. Na de vaststelling van de Lokale impuls jeugdhulp in de gemeenteraad zijn in het najaar van 2017 pilots opgestart om het aanbod van Hi5 voor jongeren van 12-16 jaar uit te breiden, de verbinding met het voortgezet onderwijs in Zwijndrecht te versterken, een voetbalteam voor autisten te starten en het jeugdteam door scholing verder te versterken.

Jongeren in de openbare ruimte

Portefeuillehouder: Die Steven, van

■ **Kwaliteit**

In 2016 zijn de kaders voor het realiseren van een ontmoetingsplek opgesteld. Op basis van deze kaders wees het college in het voorjaar van 2017 een voorkeurslocatie aan. Na een informatieavond heeft het college besloten om de procedure op te schorten en eerst met bewoners en jongeren in gesprek te gaan over alternatieve plaatsen en hoe om te gaan met de gemelde overlastsituaties. In een klankbordgroep centrumgebied De Volgerlanden kwamen verschillende bewoners vanuit het centrumgebied een keer per maand samen onder voorzitterschap van de portefeuillehouder sociaal. In dit overleg werd gezocht naar oplossingen en verbeterpunten. De klankbordgroep heeft gewerkt aan een overdrachtsdocument voor het nieuwe college.

Maatwerkvoorzieningen Wmo

Portefeuillehouder: Die Steven, van

■ **Kwaliteit**

In de commissievergaderingen van 18 april 2017 en 20 november 2017 is de raadscommissie WOS via de 3D-rapportages geïnformeerd over aantallen indicaties en cliëntaantallen maatwerkvoorzieningen Wmo, Jeugd en Participatiewet 2017.

Begin 2017 hebben de manager Zorg, medewerkers van de afdeling inkoop van de SDD, de gemeente en de coördinator van het Sociaal Wijkteam bekeken welke knelpunten er lokaal spelen en in hoeverre hier met de inkoop van maatwerkvoorzieningen Wmo in kan worden voorzien.

In het tweede kwartaal 2017 is de B.V. Stroomlijn, de regionale regiecentrale voor doelgroepenvervoer van start gegaan. Bij deze regiecentrale vindt de coördinatie van het voormalig Awbz-vervoer voor de Drechtsteden plaats.

De SDD heeft in 2017 gewerkt aan de verbetering van de communicatie met de cliënten en de Sociale Wijkteams met als resultaat een nieuwe website en het aanwijzen van vaste aanspreekpunten per gemeente voor de Sociale Wijkteams. Ook is het lokaal spreekuur van het A-

team (formulierenbrigade) in Hendrik-Ido-Ambacht in 2017 voortgezet.

Verder heeft de SDD een algemene Wmo-folder gemaakt voor potentiële gebruikers van Wmo-maatwerk en is een nieuwe Wmo-krant uitgebracht.

Voor de maatwerkproducten van de SDD in 2017 vonden de volgende ontwikkelingen in cliënten en kosten in 2017 plaats:

- De SDD heeft in 2017 aan I&O research gevraagd om een bestandsanalyse te doen van het Wmo-cliëntenbestand van de SDD
- Bij huishoudelijke ondersteuning heeft in 2017 een daling van het aantal cliënten op Drechtstedenniveau plaatsgevonden
- De CAO Thuiszorg 2017 gaat mogelijk leiden tot een stijging van de kosten van inkoop van het product huishoudelijke ondersteuning in 2018
- Bij begeleiding en dagbesteding is het aantal cliënten in de Drechtsteden gestegen, mogelijk door de afschaffing van de eigen bijdrage in 2017. Dit leidde tot een tekort in baten en kosten. We verwachten dat dit bij ongewijzigd beleid in 2018 verder zal toenemen
- De SDD is met de regiogemeenten in overleg welke maatregelen genomen kunnen worden om deze kostenontwikkelingen op te vangen
- Het Drechtstedenbestuur besloot om medio 2018 te stoppen met het tijdelijke maatwerkproduct huishoudelijke hulp toelage vanwege het wegvallen van financiering door het Rijk. Dit product werd in 2017 door de SDD aangeboden als werkgelegenheidsbevorderende maatregel.
- Voor het maatwerkproduct Beschermd Wonen is in 2016 gestart met de pilot en het maatwerkproduct Beschermd Thuis. Hierbij gaan intramurale GGZ-cliënten met een persoonlijk ondersteunings- en begeleidingsplan zelfstandig wonen. Dit levert een positief saldo op de gemeentelijke middelen voor Beschermd Wonen op, maar leidt de komende jaren tot een verdere stijging van de kosten van het maatwerkproduct begeleiding.

Voor de bekostiging van de producten begeleiding en dagbesteding besloot het Drechtstedenbestuur in 2017 dat de regionale financiële solidariteit wordt verlengd tot en met 2019.

Onderwijshuisvesting

Portefeuillehouder: Flach André

Kwaliteit

In de raadsvergadering van december 2017 heeft de raad ingestemd met het loslaten van de clustergedachte. Ook besloot de raad dat zowel de VVOGG op Kruiswiel als SOPHIA aan de Jan Wissenslaan nieuwbouw krijgt. De gemeente neemt het bouwheerschap over van de VVOGG.

Participatieplekken

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

In het kader van de participatiewet zijn in de Drechtsteden participatieplekken in het leven geroepen. Dit zijn plekken bij leerwerkbedrijven voor mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Het gaat om de groep mensen die maximaal in staat is om 50% van het wettelijk minimumloon te verdienen. In Hendrik-Ido-Ambacht worden de participatieplekken aangeboden door de leerwerkbedrijven Ambachtse Bedrijven en kringloopwinkel Hebbes. In augustus 2017 waren er 21 mensen actief op een participatieplek in onze gemeente. Het bleek in 2017 steeds lastiger om de plekken op te vullen. Dat heeft hoofdzakelijk twee redenen: (1) om diverse redenen stoppen actieve deelnemers en (2) de instroom van nieuwe kandidaten verloopt steeds moeizamer. De gemeenteraad is eind augustus 2017 per memo geïnformeerd over deze en andere ontwikkelingen. Hieronder in het kort de hoofdlijnen uit deze memo:

Ontwikkelingen:

- *stop instroom*: tot 2017 had onze regio jaarlijks de doelstelling om 800 tot 1100 kandidaten op een participatieplek te plaatsen. In de praktijk bleek dat om verschillende redenen lastig te realiseren. De doelgroep blijkt moeizaam te motiveren om (duurzaam) deel te nemen aan participatieplekken. Daarom is bij de geactualiseerde begroting GR Drechtsteden 2017 de regionale doelstelling bijgesteld tot 600 plaatsingen. Op 8 mei 2017 werd bekend dat deze doelstelling is gehaald. Omdat in de begroting niet meer ruimte was dan deze 600 plekken, konden er vanaf dat moment geen inwoners meer instromen op een participatieplek bij één van de leerwerkbedrijven in de regio.

- *Doorontwikkeling participatieplekken*: in het derde kwartaal van 2017 heeft de SDD een maatschappelijke-kosten-baten-analyse (MKBA) van de participatieplekken uitgevoerd. Eerder is een MKBA uitgevoerd in 2016. Naar aanleiding daarvan zijn regionaal in 2017 maatregelen in de organisatie en uitvoering doorgevoerd. De nieuwe MKBA moet uitwijzen in hoeverre die maatregelen effect hebben. Daarnaast is de SDD ook in gesprek met de zes gemeenten, de matchingsunits en de leerwerkbedrijven in de regio over de doorontwikkeling van de participatieplekken.

- *Daling participanten (lokaal)*: het bedrijf Visser Groen is medio 2017 overgenomen door een ander bedrijf en daarmee is een einde gekomen aan het aanbieden van participatieplekken. De participanten die daar actief waren zijn ondergebracht bij andere leerwerkbedrijven. Daarnaast zijn er enkele participanten bij Ambachtse Bedrijven overgeplaatst naar Wmo-dagbesteding. Dit in het kader van de transformatie Normaliseren Wonen en Dagbesteding in Beschermd Wonen.

Sociaal wijkteam

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

In 2017 vond de evaluatie van het Sociaal Wijkteam plaats. Hieruit bleek de evaluatie is gebleken dat het Sociaal Wijkteam na twee jaar functioneren een centrale rol heeft ingenomen in de ondersteuning van inwoners van 23 jaar en ouder van Hendrik-Ido-Ambacht. Uit een benchmark en een cliënttevredenheidsonderzoek bleek dat het Sociaal Wijkteam goed scoort ten opzichte van vergelijkbare teams in de regio Rijnmond. Ook bleek dat cliënten het ondersteuningsaanbod positief weten te waarderen. Aandachtspunten die uit de evaluatie naar voren kwamen waren:

werkdruk, communicatie, netwerkontwikkeling, aandacht voor dementie en aandacht voor preventie. Voor deze zaken zijn tot eind 2018 extra middelen beschikbaar gesteld. Met deze middelen zijn de formatie Algemeen Maatschappelijk Werk en voor GGZ-ondersteuning tijdelijk uitgebreid. Daarnaast heeft extra inzet op dementie plaatsgevonden via een aandachtfunctionaris dementie en is een aanzet gemaakt voor de ontwikkeling van preventief aanbod. Daarnaast vond een verbetering van de huisvestingssituatie van het Sociaal Wijkteam plaats door in het gemeentehuis stiltewerkplekken voor het personeel van het SWT te realiseren.

Voor het verbeteren van de dienstverlening aan cliënten en het beheersbaar houden van de werkdruk is eind 2017 gestart met een digitale meldingenmodule.

Tot slot is het Sociaal Wijkteam vanaf het tweede kwartaal van 2017 ingezet voor de ondersteuning van statushouders.

Volksgezondheid

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

Op basis van vraag en behoefte vanuit het Sociaal Wijkteam en het Jongerenwerk voerden we in 2017 concrete acties uit om de gezondheid van met name kwetsbare jongeren en ouderen te bevorderen. Interventies op het gebied van alcoholpreventie met het jongerenwerk en sportverenigingen, de uitwerking van de resultaten van het mystery-onderzoek bij alcoholverstrekkers, het bevorderen van een rookvrije generatie, cursussen en/of trainingen die de weerbaarheid van jeugd bevorderen, valpreventie, beweegactiviteiten en gezondheidsadviezen door een diëtist op de gezondheidsdag voor ouderen, gezonde school activiteiten, gezonde leefstijl bevorderen bij jongeren en ouderen, voorlichtingsactiviteiten over dementie en voorlichting voor kwetsbare zwangeren. Dit stemt overeen met de lokale paragraaf die hoort bij de Regionale Gezondheidsnota 2016-2019.

Om de gezondheid van met kwetsbare jongeren en ouderen te bevorderen zijn in 2017 concrete acties uitgevoerd op basis van vraag en behoefte vanuit het Sociaal Wijkteam en het Jongerenwerk. Interventies op het gebied van alcoholpreventie met het jongerenwerk en sportverenigingen, uitwerking van de resultaten van het mystery-onderzoek bij alcoholverstrekkers, rookvrije generatie bevorderen, cursussen en/of trainingen die de weerbaarheid van jeugd bevorderen, valpreventie, beweegactiviteiten en gezondheidsadviezen door een diëtist op de gezondheidsdag voor ouderen, gezonde school activiteiten, gezonde leefstijl bevorderen bij jongeren en ouderen, voorlichtingsactiviteiten over dementie en voor kwetsbare zwangeren. Dit is in overeenstemming met de lokale paragraaf die hoort bij de Regionale Gezondheidsnota 2016-2019.

Vrijwillige inzet

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

Als gemeente ondersteunen en maken we in praktische zin initiatieven en/of ideeën van vrijwilligersorganisaties mogelijk. Zo zijn we in samenwerking met Ambacht Samen en weekblad De Brug in juni 2017 een maandelijkse vrijwilligersrubriek gestart. Het is bedoeld om waardering uit te spreken richting vrijwilligers en het biedt vrijwilligersorganisaties de mogelijkheid om

vrijwilligersvacatures onder de aandacht te brengen. Daarnaast is in 2017 een deel van het budget voor vrijwilligersondersteuning ingezet voor de vrijwilligersactiviteiten rondom de integratie van statushouders in Hendrik-Ido-Ambacht.

Waardering mantelzorgers

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

Ook in 2017 heeft de gemeente uitvoering gegeven aan de beleidsnota 'waarderen en ondersteunen mantelzorgers 2016-2018'. Op basis van die nota is in 2017 op verschillende manier ondersteuning geboden aan mantelzorgers (respijtzorg). De gemeente bood in samenwerking met zorgaanbieders Syndion en De Blijde Borgh de volgende voorzieningen aan: logeervervoorziening voor jongeren (Syndion), indicatieloze dagbesteding en een logeervervoorziening (De Blijde Borgh). In 2017 is zowel aan De Blijde Borgh en MEE Drechtsteden een incidentele subsidie verleend. De vraag naar respijtzorgvoorzieningen was in beide gevallen groter dan geboden kon worden op basis van de reguliere subsidie die wij als gemeente verlenen. Naast ondersteuning hebben we in 2017 waardering uitgesproken naar mantelzorgers door het mantelzorgcompliment, een AmbachtPas met een saldo van 100,-. In 2017 werd het compliment door een record aantal mantelzorgers aangevraagd (bijna 500x). Dit heeft ook uitwerking op het budget. Waar in 2015 en 2016 nog sprake was van onderbesteding, is in 2017 voor het eerst het volledige budget voor ondersteuning en waardering mantelzorgers besteed.

Zwembad

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

De realisatie van een nieuw zwembad is één van de prioriteiten van ons college. In 2015 hebben wij gesprekken gevoerd met de stichting CAI-fonds over de toekomst van zwembad De Louwert en een mogelijke financiële bijdrage van het CAI-fonds daarin. Dankzij de financiële bijdrage van het CAI-fonds hebben we in 2016 een start kunnen maken met de realisatie van een nieuw te bouwen binnenzwembad en de renovatie van het buitenbad. In 2016 zijn de kaders hiervoor door de raad vastgesteld. In 2017 zijn de bouw en renovatie van het buitenbad en de exploitatie van het zwembad gegund. Het bestemmingsplan is vastgesteld. De raad heeft het benodigde krediet toegekend en samen met de exploitant en bouwer is een start gemaakt met het ontwerp.

Actualiteiten en acties

Verbonden partijen - ontwikkelingen

Wat hebben we bereikt?

Dienst Gezondheid en Jeugd

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

De Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) is voor 17 gemeenten in Zuid-Holland Zuid de gemeentelijke basisvoorziening voor publieke gezondheid. Ook borgt de dienst voor deze gemeenten het recht op onderwijs en treedt het op bij rampen en crises, wanneer de publieke gezondheid wordt bedreigd. De activiteiten van DG&J hebben tot doel sociaaleconomische gezondheidsverschillen te verkleinen en ontwikkelingskansen van onze inwoners te vergroten. De taken die DG&J uitvoert, zijn vertaald naar zes programma's waaronder Publieke Gezondheid, Maatschappelijke Zorg en Jeugdgezondheidszorg.

Organisatieontwikkeling

Het Algemeen Bestuur (AB) heeft medio 2017 besloten Veilig Thuis ZHZ als een zelfstandig cluster onder te brengen in de Dienst Gezondheid & Jeugd. Daarmee komt een einde aan de tijdelijke projectorganisatie, die vanaf 2015 gezamenlijk met Jeugdbescherming West werd gevormd. In de tweede helft van 2017 zijn diverse actie in gang gezet om het nieuwe cluster Veilig Thuis per 1 januari 2018 operationeel te hebben. Zo is een organisatieplan opgesteld, is de Gemeenschappelijke Regeling aangepast en de begroting 2018 gewijzigd. In de eerste helft van dit jaar is ook het onderzoek naar de optimale positionering van de Regionale Ambulance Voorziening (RAV) afgerond. Op basis van dat onderzoek heeft het AB besloten een coöperatieve vereniging op te richten met twee ziekenhuizen, namelijk het Erasmus MC en het Albert Schweitzer Ziekenhuis. In augustus is hiervoor een intentieovereenkomst ondertekend. De deelname in de coöperatie is eind 2017 voor een zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden. De samenvoeging van de meldkamers van Rijnmond en Zuid Holland Zuid is in 2017 nog niet gerealiseerd. De belangrijkste oorzaak hiervoor ligt bij de complexe implementatie met het nieuwe C2000 communicatiesysteem.

Financieel

Bij de primaire begroting 2017 ging DG&J uit van een positief resultaat van € 262.000. In die begroting was echter nog geen rekening gehouden met de gevolgen van de stijging van de pensioenpremies. Ook is per januari 2017 de cao gemeenteambtenaren 2016-2017 ingegaan, waardoor de salarislasten zijn toegenomen. De dienst heeft een aantal maatregelen genomen om deze tegenvallers te compenseren, zodat DG&J dit boekjaar toch binnen de begroting sluit.

Governance

Het Algemeen Bestuur heeft in de eerste helft van dit jaar ingestemd met een plan van aanpak om de governance te verbeteren. 'Governance' is een breed begrip waarachter vraagstukken schuil gaan op het gebied van de bestuurlijke- en ambtelijke structuur van de organisatie en de manier van sturing. Doel van dit plan voor dit traject is het vertrouwen in DG&J en de samenwerking te versterken. In het afgelopen jaar is in het Algemeen Bestuur vooral de discussie gevoerd over de visie op de inhoudelijk belangrijke thema's. Daarnaast zijn aangepaste regels aan het bestuur voorgelegd en geïmplementeerd, zoals het Reglement van orde voor het dagelijks bestuur en het Delegatiebesluit.

Uitvoering decentralisaties Wmo en Jeugd: transformatie en financiën

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

De Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) en de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) voeren sinds 1 januari

2015 voor Hendrik-Ido-Ambacht een deel van de Jeugd- en Wmo-taken uit. Bij de voorbereidingen op de decentralisaties was de aanname dat met transformatie en innovatie de instroom in zware zorg zou verminderen, en daarmee de afname van de rijksmiddelen zou worden opgevangen.

Jeugdhulp

In plaats van een afname of stabilisatie van het aantal cliënten in de jeugdhulp, zien we in 2017 een stijging van de zorgvraag. In de eerste maanden van het jaar werd al vroeg duidelijk dat het budget voor jeugdhulp ook dit jaar ontoereikend zou zijn. In maart waren al 16 cliëntenstops ingesteld vanwege het bereiken van het budgetplafond. Om in 2017 de continuïteit van de jeugdhulp te waarborgen heeft het Algemeen Bestuur (AB) in 2017 eenmalig € 5,4 miljoen extra beschikbaar gesteld voor de regionale zorgmarkt. Dit wordt gedekt vanuit een extra financiële bijdrage van de 17 gemeenten. Hiervoor is een begrotingswijziging opgesteld die voor een zienswijze aan de gemeenteraden is voorgelegd. Voor Hendrik-Ido-Ambacht betekent dit in 2017 een extra last van € 280.583.

De Serviceorganisatie heeft in de tweede helft van 2017, in opdracht van het AB, een Meerjarenperspectief 2018-2021 opgesteld met daaraan een realistische begroting gekoppeld. Het meerjarenperspectief stippelt een koers uit die ertoe moeten leiden dat de jeugdhulp in onze regio transformeert en in een aantal jaren binnen de financiële kaders van de rijksbijdrage komt. Uitgangspunt in het Meerjarenperspectief is een verschuiving naar de 'voorkant': voor de individuele gemeenten ontstaan zo meer sturingsmogelijkheden. Inzet is om in 2022 uit te komen met de middelen die het Rijk beschikbaar stelt. De interventies liggen op drie niveaus, te weten het preventieve voorveld, de toegang tot de specialistische jeugdhulp en de regionale zorgmarkt. Deze interventies hebben een sterke onderlinge relatie; een integrale benadering is dus van belang.

Wmo

Ook in 2017 heeft de SDD veel aandacht besteed aan een verdere transformatie van de Wmo. Primaire insteek bij deze transformatie is kwaliteitsverbetering en keuzevrijheid voor de klant. Belangrijk uitgangspunt bij de transformatie van de Wmo is dat de cliëntervaringen niet verslechteren. Uit onderzoek blijkt dat cliënten van de Wmo nog steeds voornamelijk positief zijn. Een van de producten waar aan gewerkt werd, is de dagbesteding. Samen met de zorgaanbieders zijn twee nieuwe varianten ontwikkeld: belevingsgericht intensief en arbeidsmatig intensief. Voor beschermd wonen wordt de transformatie (per juli 2017) onder verantwoordelijkheid van centrumgemeente Dordrecht ingevoerd.

De ontwikkeling van Wmo maatwerkvoorzieningen blijft moeilijk te duiden. Het aantal personen dat gebruik maakt van individuele begeleiding en dagbesteding blijft vanaf medio 2016 stijgen. Het aantal personen dat gebruik maakt van huishoudelijke ondersteuning lijkt te stabiliseren. In de eerste helft van 2017 heeft de SDD de Wmo geëvalueerd. Daarbij is onder andere gekeken naar de redenen van de bestandsontwikkeling huishoudelijke ondersteuning, individuele begeleiding en dagbesteding. Ook zijn de effecten van de eerder genomen maatregelen met betrekking tot de eigen bijdragen onderzocht.

In 2015 en 2016 kenden we financiële overschotten op de Wmo. In 2017 zien we echter dat het Wmo budget onder druk staat. Bij de meicirculaire 2017 werd duidelijk dat de middelen die vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld, voor 2017 en komende jaren enigszins stijgen. Voor 2017 heeft dit, naast de loon- en prijscompensatie, onder andere te maken met het onderbrengen van huishoudelijke ondersteuning voor Wlz cliënten naar de Wet Langdurige Zorg (Wlz).

Indicatoren

Welzijn

Vrijwillige indicatoren	0-waarde (2015)	Actuele waarde (2017)	ambitie 2019 t.o.v. 0-waarde	Bron
Oordeel inwoners over voorziening				
Gezondheidsvoorzieningen	79%	79%	Stijging	OCD
Welzijnsvoorzieningen	58%	54%	Stijging	OCD

Educatie

Verplichte indicatoren	0-waarde (2016)	Actuele waarde (2017)	ambitie 2019 t.o.v. 0-waarde	Bron
Verzuim en schoolverlaters				
Absoluut verzuim <i>Per 1.000 leerlingen</i>	0.39	0	Gelijk	DUO
Relatief verzuim <i>Per 1.000 leerlingen</i>	16.18	15.66	Gelijk	DUO
Percentage vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1.8% (2013)	1.4% (2014)	Daling	DUO
Sportdeelname				
Percentage sporters	55% -2014	54% -2015	Stijging	OCD
Vrijwillige indicatoren	0-waarde (2015)	Actuele waarde -2017	ambitie 2019 t.o.v. 0-waarde	Bron
Oordeel inwoners over voorziening				
Onderwijs in het algemeen	80%	70%	Stijging	OCD
Culturele voorziening	55%	53%	Gelijk	OCD
Sportvoorziening	80%	83%	Stijging	OCD

Wat heeft het gekost?

Bedragen x1000

Prim.begrot. 2017	Begrot.wijz.2017	Begrot.totaal 2017	Realisatie 2017	Sald o
	7			

Lasten

4.2 - Onderwijshuisvesting	1.315	5	1.320	1.279	42
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.044	123	1.166	1.143	23
5.1 - Sportbeleid en activering	998	-7	991	982	9
5.2 - Sportaccommodaties	1.154	853	2.007	1.144	863
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.144	-193	951	932	19
5.6 - Media	528	0	528	523	4
5.71 - (openlucht) recreatie	508	15	523	503	20
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	1.403	321	1.724	1.691	34
6.2 - Wijkteams	1.474	108	1.582	1.514	68
6.3 - Inkomensregelingen	5.205	461	5.666	5.772	-106
6.4 - Begeleide participatie	1.104	39	1.143	1.158	-16
6.5 - Arbeidsparticipatie	497	18	515	454	61
6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	563	-134	429	292	137
6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	2.888	98	2.986	2.946	40
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	3.710	474	4.184	4.022	162
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	49	-262	-213	-600	387
6.82 - Geëscaleerde zorg 18-	757	86	843	785	58
7.1 - Volksgezondheid	1.392	-78	1.314	1.359	-45
Totaal Lasten	25.732	1.926	27.658	25.898	1.760

Baten

4.2 - Onderwijshuisvesting	-27	9	-18	-23	5
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-26	-88	-114	-93	-21
5.1 - Sportbeleid en activering	-502	1	-501	-500	-1
5.2 - Sportaccommodaties	-61	0	-61	-62	0
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-603	-381	-984	-984	0
5.71 - (openlucht) recreatie	0	0	0	-4	4
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	-48	0	-48	-101	53
6.2 - Wijkteams	0	-58	-58	-58	1
6.3 - Inkomensregelingen	-3.827	-107	-3.934	-3.977	43
Totaal Baten	-5.094	-623	-5.718	-5.803	85

Resultaat	20.637	1.303	21.940	20.095	1.845
-----------	--------	-------	--------	--------	-------